

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ

ONDERWERP
Incident Chemelot 3 augustus 2019

DATUM
17 september 2019

BIJLAGEN
1

BEHANDELD DOOR
IML (Ingrid) Hijden, van der

VERZONDEN 19 SEP. 2019

TELEFOONNUMMER
043 35

ONZE REFERENTIE
2019-27352

E-MAILADRES
Ingrid.van.der.Hijden@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4448

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Via e-mail is door de fractie GroenLinks aan mij gevraagd om uw gemeenteraad nader te informeren over het incident dat op zaterdag 3 augustus 2019 op het Chemelot-terrein heeft plaatsgevonden. Reden om u nader te informeren zijn de artikel-44 vragen die onlangs in de gemeenteraad van Sittard-Geleen zijn gesteld. In deze brief informeer ik u hierover.

Incident

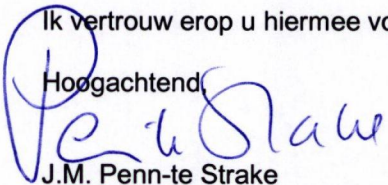
Op zaterdag 3 augustus was rond het middaguur sprake van een calamiteit op het Chemelot-terrein. In één van de salpeterzuurfabrieken heeft een lekkage plaatsgevonden. Door deze lekkage is salpeterzuur vrijgekomen. Als gevolg hiervan heeft zich een wolk van stikstofdioxide gevormd, die oogde als een geel gekleurde wolk. De gevolgen van het incident werden op dat moment door de Officier van Dienst van Chemelot beoordeeld als gevaarlijk voor de volksgezondheid (mogelijk effect op de gezondheid van de bevolking, buiten de poorten van het Chemelot-terrein). Daarom is conform de protocollen (Rampenbestrijdingsplan) gehandeld. Ook heeft de Officier van Dienst gebruik gemaakt van zijn mandaat om op te schalen en de sirenes te activeren om op die manier direct de alarmering van de bevolking op te starten. Vervolgens is een NL-Alert uitgestuurd om handelingsperspectief voor burgers te bieden. De lekkage en de 'wolk' zijn vervolgens adequaat bestreden door de bedrijfsbrandweer van Chemelot waardoor de ontsnapte wolk geen grote gevolgen heeft gehad voor de omgeving. De wolk is door de wind uit elkaar gedreven en de meetapparatuur heeft naderhand geen gevaarlijke waardes gemeten. De bestrijding van de calamiteit is adequaat verlopen, waardoor de uitstoot zo kort mogelijk is geweest en het effectgebied zo veel als mogelijk beperkt.

Toelichting

In de bijlage vindt u een afschrift van de vragen en antwoorden zoals die zijn behandeld in de gemeenteraad van Sittard-Geleen. Mochten u vervolgens nog aanvullende vragen hebben, ben ik uiteraard bereid deze te beantwoorden.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend

J.M. Penn-te Strake
Burgemeester

Raadsinformatiebrief

BURGEMEESTER

Aan de leden van de gemeenteraad

Uw brief van 06-08-2019
Uw kenmerk
Ons kenmerk
Behandeld door S. Suskens
Telefoon 046-4778573
Onderwerp Vragen ex. art. 44 inzake Incident op Chemelot

Sittard-Geleen, 19 augustus 2019

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Het incident op zaterdag 3 augustus bij de salpeterzuurfabriek op Chemelot is voor u op 6 augustus 2019 reden geweest tot het stellen van vragen ex artikel 44 RvO Gemeenteraad.

Op grond van het bepaalde in bovengenoemd artikel worden de gevraagde inlichtingen binnen twee weken schriftelijk gegeven of geagendeerd in de eerstvolgende Ronde en daar mondeling verstrekt of toegelicht. U heeft in uw brief aangegeven een en ander zo spoedig mogelijk mondeling te willen bespreken. Om aan de spoedeisendheid te voldoen, geef ik u bij deze allereerst, nu voorhanden hebbende, schriftelijke inlichtingen. In de bijlage vindt u ook de antwoorden op de overige vragen die u gesteld heeft in uw brief. Graag wil ik deze tijdens de eerstvolgende Ronde (donderdag 29 augustus 2019) mondeling met u bespreken.

Proces

U geeft in uw brief aan de evaluatie van het verloop van het incident en de daarbij gemaakte keuzen te willen bespreken. Ook wilt u een evaluatie van de communicatie en de protocollen bespreken.

Op zaterdag 3 augustus jongstleden was rond het middaguur sprake van een calamiteit op Chemelot. In één van de salpeterzuurfabrieken heeft een lekkage plaatsgevonden waarbij salpeterzuur is vrijgekomen en geresulteerd heeft in een wolk stikstofoxide, welke zich manifesteerde als een geel gekleurde wolk. De gevolgen van het incident werden op dat moment door de Officier van Dienst van Chemelot beoordeeld als gevaarlijk voor de volksgezondheid (mogelijk effect op de gezondheid van de bevolking, buiten de poorten van het Chemelot-terrein). Hij heeft derhalve gehandeld conform de protocollen (Rampbestrijdingsplan) en gebruik gemaakt van zijn mandaat om op te schalen en de sirenes te activeren om op die manier onmiddellijk de alarmering van de

bevolking op te starten. Vervolgens is een NL-Alert uitgestuurd om handelingsperspectief te bieden.

De lekkage en de 'wolk' zijn vervolgens adequaat bestreden door de bedrijfsbrandweer van Chemelot waardoor de ontsnapte wolk geen grote gevolgen heeft gehad. De wolk is door de wind uit elkaar gedreven, en de meetapparatuur heeft naderhand geen gevaarlijke waardes gemeten. De bestrijding van de calamiteit is adequaat verlopen, waardoor de uitstoot zo kort mogelijk is geweest, en het effectgebied zo veel als mogelijk beperkt.

Met het starten van de alarmering van de bevolking, begint ook de behoefte aan informatie bij burgers. Zo ook op deze middag, waarbij de informatievoorziening via de rampenzender, sociale media en websites van de betrokken partijen niet vlekkeloos verliep. Er zal echter altijd sprake zijn van een tijdspanne, onder meer omdat hulpdiensten informatie moeten verzamelen en beeldvormen. Tevens moeten functionarissen opkomen alvorens zij starten met hun taak (bijvoorbeeld met meten van waardes), om daarna de informatie te duiden en elkaar daar over in te lichten. Daarna kan pas gecommuniceerd worden.

Wat duidelijk werd is dat het WAS (waarschuwingsalarmsysteem; sirenes) en NL-Alert niet zodanig functioneren dat hiermee heel nauwkeurig alleen mensen die zich in het effectgebied bevinden (en dus mogelijk gevaar lopen) bereikt worden. Geconstateerd werd verder dat vele inwoners die gealarmeerd waren, vervolgens niet reageerden conform het devies 'Ga naar binnen, sluiten deuren en ramen en luister naar de calamiteitenzender'. Bovendien viel op dat er verschillend gehandeld werd bij onder andere winkels en instellingen.

Er mag derhalve een gedegen evaluatie verwacht worden van zowel Chemelot als Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het onderdeel crisiscommunicatie dient onder de loep genomen te worden en verbeterd. Bovendien is het wenselijk dat het handelingsperspectief stevig onder de aandacht wordt gebracht van ondernemers, instellingen en andere organisaties om een eenduidig handelen te bevorderen.

Risicocommunicatie

U stelt de vraag wat wij als gemeente kunnen doen om mensen in de toekomst adequater te laten handelen. Hierbij benoemt u een aantal voorbeelden in uw brief: veel mensen gingen niet c.q. konden niet naar binnen, uit onwetendheid werden bij sommige winkels en bedrijven mensen naar buiten gestuurd, niet binnen gelaten of zelfs achteraf te lang vast gehouden en u vraagt of het mogelijk is om in de toekomst vluchtplekken in de gemeente in te richten. Dit betreft de preventieve kant van communicatie, risicocommunicatie. Dit omvat voorlichting en communicatie over risico's waaraan mensen kunnen blootstaan voordat zich een ramp voordoet.

De afgelopen jaren zijn diverse communicatiemiddelen ontwikkeld die onze burgers in staat stellen zich voor te bereiden op een incident. Zo is vorig jaar in de directe omgeving van het Chemelot terrein een zogenoemde 'meterkastkaart' huis aan huis bezorgd die instructies bevat wat te doen als de sirenes gaan. Deze flyer, die tot stand is gekomen in samenwerking met Chemelot, is ook op de gemeentelijke website gepubliceerd. Naar aanleiding van het incident op zaterdag 3 augustus, is besloten deze flyer in week 34 in de gehele gemeente Sittard-Geleen huis-aan-huis (in combinatie met de Stadskrant) opnieuw te verspreiden. Voor inwoners die de kaart dan nog niet hebben

ontvangen, wordt de flyer beschikbaar gesteld op een aantal openbare plekken in de gemeente, zoals bijvoorbeeld de Stadswinkel en in de bibliotheken. Naast de verspreiding van de meterkastkaart, is er vorig jaar in samenwerking met Chemelot een informatieve video gemaakt die o.a. is gepubliceerd op de gemeentelijke website en YouTube. Naast de gemeentelijke inspanningen op het gebied van risicocommunicatie heeft ook de VRZL een informatiepagina die ingaat op in dit geval het vrijkomen van gevaarlijke stoffen.

Uw opmerkingen leren mij dat er ongeacht de inzet die er al op het gebied van (risico)communicatie is en staat te gebeuren er verbetering nodig is om de burger bewust maken van de risico's die we in onze gemeente lopen. Dat impliceert dat we buiten het produceren van communicatiemiddelen als een meterkastkaart, informatieve video, website etc. meer moeten inzetten op de stap van bewustwording naar zelfredzaamheid en burenhulp. Ik doel daarmee tevens op het verstrekken van informatie aan winkelcentra, detailhandel, (kleine) evenementen en markten hoe te handelen bij incidenten. Een brede opdracht is daartoe in de ambtelijke organisatie uitgezet.

De opmerkingen en suggesties met betrekking tot 'vluchtplekken' zijn onderdeel van het nog vast te stellen programma Externe Veiligheid, waarvan de vaststelling is voorzien in 2020. Er wordt voor dit programma onder andere onderzoek gedaan naar de verbetering van de veiligheid in het gebied in nabijheid van het Chemelotterrein. Zo wordt er onderzoek gedaan naar (extra) vluchtwegen op het bedrijventerrein (met name Krawinkel). Ook worden op korte termijn (september/oktober) alle maatschappelijke instellingen (scholen, verzorgingscentra e.d.) in de nabijheid van het Chemelotterrein benaderd en/of geïnventariseerd op afsluitbare ventilatiesystemen en de paraatheid van hun BHV-organisatie. Dat is tevens een moment om deze instellingen te benaderen in relatie tot een mogelijke inrichting van een vluchtplek of opvang van 'mensen op de straat' bij een sirenealarm. De ambtelijke organisatie zal bezien of het bezoek van deze instelling in samenwerking met de VRZL kan worden opgepakt, om ook een stuk voorlichting te kunnen geven bij eventuele toxische incidenten.

Sirene-alarm

U vraagt in uw brief ook aandacht voor het sirene-alarm dat mogelijk gaat verdwijnen in de toekomst. Het belang van het sirene-alarm in de directe omgeving van een chemisch complex als Chemelot is echter niet te verwaarlozen. Vandaar dat ik als vice-voorzitter van de Veiligheidsregio, maar ook als burgemeester van gemeente Sittard-Geleen, op bezoek ben geweest bij minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid, om te benadrukken dat hier goede afspraken over gemaakt moeten worden. De minister heeft in maart 2019 besloten om het uitfaseren van het Waarschuwings- en Alarmeringssysteem (WAS), waaronder het sirene-alarm dat bij noodsituaties wordt gebruikt, met nog een jaar uit te stellen naar 1 januari 2021. Het is inmiddels de tweede keer dat de beoogde einddatum wordt verschoven. Zolang het NL-alert nog over technische knelpunten beschikt, blijf ik mij er sterk voor maken dat er het sirene-alarm zeer belangrijk is in deze regio.

Bespreking OVV-rapport

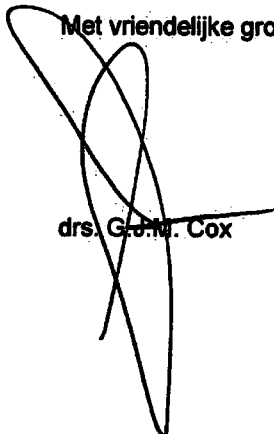
In uw brief geeft u aan dat het van groot belang is om het OVV-rapport "Chemie in samenwerking, Veiligheid op het industriecomplex Chemelot" in de Raad te bespreken. Ik wil u er graag aan herinneren dat we de conclusies van het rapport met elkaar, in combinatie met het burgermanifest Veiligheid rond Chemelot, in de Ronde-vergadering

van 22 november 2018 besproken hebben. Toen heb ik toegezegd dat we het rapport op een volgend moment bespreken, nadat er meer duidelijkheid is omtrent de verdere stappen die gezet worden om tegemoet te kunnen komen aan de aanbevelingen in het rapport om de veiligheid op en rond Chemelot te verbeteren. Ik wil u voorstellen om de bespreking van dit rapport op korte termijn afzonderlijk te agenderen en daartoe belanghebbende partijen, zoals Chemelot, maar ook provincie Limburg die hier een coördinerende rol in heeft, uit te nodigen om uw vragen te kunnen beantwoorden. Gezamenlijk worden dan ook de acties die er ondernomen zijn naar aanleiding van het OVV-rapport toegelicht.

Mondelinge bespreking

Bij een incident zijn er altijd leer- en verbeterpunten te onderkennen. Dat is bij het incident van 3 augustus zeker ook het geval. Multidisciplinaire verbeterpunten worden verzameld en met betrokken partijen besproken en opgepakt. Graag wil ik dit met u mondeling bespreken tijdens de Ronde-vergadering van donderdag 29 augustus 2019. De interne evaluaties van de betrokken partijen zijn dan gevorderd. Chemelot en VRZL zullen aanwezig zijn om de zaken toe te lichten. In de bijlage vindt u op voorhand al de antwoorden op de vragen die naar voren zijn gekomen in uw overleg tussen de fracties. Ik hoop u voor nu voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

drs. G.H.M. Cox

Bijlage behorende bij de vragen ex artikel 44 RVO inzake Incident Chemelot op 3 augustus 2019.

In deze bijlage vindt u op voorhand al de antwoorden op enkele vragen die naar voren zijn gekomen in uw overleg tussen de fracties.

1. Is het sirene-alarm een vergissing? Het is namelijk begin van de maand en rond 12.00 uur maar een zaterdag i.p.v. een maandag.

Wij kunnen ons voorstellen dat in eerste instantie met enige verwondering gereageerd kan worden op het afgaan van de sirenes, zeker gezien het moment en tijdstip. Echter: wanneer het niet de eerste maandag van de maand om stipt 12 uur betreft, mogen mensen er klakkeloos van uitgaan dat het om een heuse alarmering van de bevolking gaat, en dat het devies dus is om naar binnen te gaan, deuren en ramen te sluiten, ventilatie uit te zetten en de radio af te stellen op rampenzender L1 dan wel zich via internet en social media van L1 of VRZL verder te laten informeren. Overigens is éérst het sirene-alarm in werking gesteld, en vervolgens het eerste NL-Alert uitgestuurd.

2. Waarom krijgt de een wel een NL-alert binnen en de ander op dezelfde locatie niet?

Er kunnen meerdere redenen zijn waarom iemand het NL-Alert niet heeft ontvangen.

Zo kan iemand een NL-Alert enkel ontvangen als diens telefoon in contact staat met een zendmast die het NL-Alert uitzendt. Alleen zendmasten die bereik hebben in het getroffen gebied zenden een NL-Alert uit. Het is derhalve mogelijk dat iemand zich in de nabijheid van een incident bevindt en dat er een NL-Alert is uitgezonden in die omgeving, maar niet op die specifieke locatie. In dat geval kan het zijn dat de telefoon van de desbetreffende persoon contact heeft met een zendmast die geen NL-Alert uitzendt.

Verder moet de mobiele telefoon ingesteld zijn om NL-Alert te kunnen ontvangen. Veel mobiele telefoons die in Nederland worden verkocht, zijn standaard ingesteld voor NL-Alert. Op sommige toestellen dient men daar zelf voor zorg te dragen. (Op www.nl-alert.nl valt te lezen hoe.) Als de mobiele telefoon ingesteld is voor NL-Alert en de telefoon bevindt zich in het gebied waar een NL-Alert is uitgezonden, maar het NL-Alert is desalniettemin niet binnengekomen, dan kunnen er andere redenen zijn. Bijvoorbeeld omdat het toestel tijdelijk uitstond of tijdelijk geen bereik had van een zendmast. Daarnaast is het mogelijk dat de telefoon contact had met de oude 2G- of 3G-netwerken. In dat geval ontvangt de telefoon het NL-Alert pas als het telefoongesprek is beëindigd, als men klaar is met internetten of als de telefoon klaar is met updates op de achtergrond. Het NL-Alert komt dan met een vertraging binnen of helemaal niet wanneer de persoon in kwestie bijvoorbeeld meer dan een uur aan het bellen was. Een NL-Alert wordt namelijk meestal standaard maximaal één uur uitgezonden.

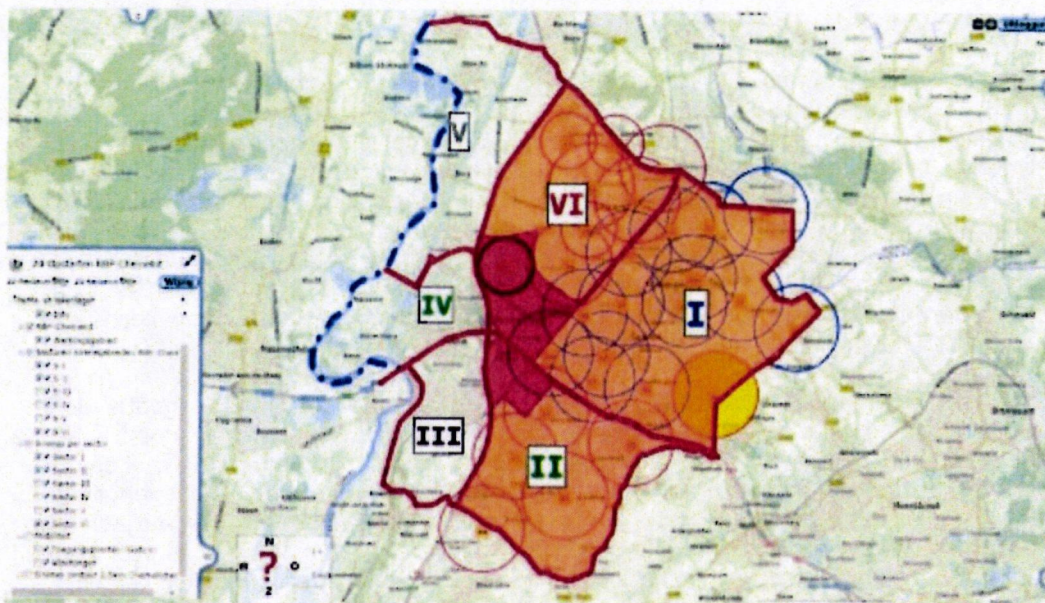
Technische knelpunten ten aanzien van NL-Alert als deze hebben de aandacht van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Eerdere incidenten (bijvoorbeeld de landelijke 112-storing) hebben soortgelijke problemen aan het licht gebracht. Op dit moment wordt er landelijk gewerkt aan een doorontwikkeling van NL-Alert.

3. Waarom is er wel een sirene-alarm te horen rond Lindenheuvel maar niet in bijv. Neerbeek waar de wolk naartoe drijft?

In eerste instantie is er toe besloten om het WAS in werking te stellen in het gebied waar de wijk Lindenheuvel zich in bevindt, omdat de bedrijfsbrandweer van Chemelot visueel waarnam dat de 'wolk' richting deze woonwijk dreef. Toen echter de windrichtingsensoren op het Chemelot-terrein een andere windrichting weergaven, is er voor gekozen aanvullend twee andere sirenegebieden te activeren (overigens inclusief Neerbeek).

In het rampbestrijdingsplan Chemelot zijn voorbereide sirenegebieden opgenomen welke bij een acute (dreigende) situatie geactiveerd kunnen worden en waarin vervolgens NL-alert wordt

geactiveerd. Uit onderstaande illustratie kunt opmaken dat een sirenegebied vrij uitgestrekt is, waardoor ook mensen die geen gevaar lopen (zich niet in het effectgebied bevinden) toch de sirenes kunnen waarnemen.

4. Tussen ontstaan van het incident en de eerste alarmering via NL-alert zit 9 minuten. In die tijd kan een gifwolk al kilometers ver zijn. Moet dat niet sneller?

Na de start van het incident en de opdracht tot alarmeren van de bevolking is binnen 2 minuten na binnenkomst van de melding op de gemeenschappelijke meldkamer het eerste sirenegebied van het rampbestrijdingsplan geactiveerd. Het activeren van het WAS (de sirenes) is altijd eerste stap wanneer de bevolking gealarmeerd moet worden. Een NL-Alert gaat niet automatisch uit wanneer het WAS in werking wordt gesteld en is daarom later uitgegaan. Dat had achteraf gezien sneller het geval mogen zijn.

5. In de krant werd gemeld dat dit soort calamiteiten in het verleden niet hebben geleid tot algemene alarmering. Waarom nu wel?

In het algemeen kan gesteld worden dat er gelukkig zelden sprake is van calamiteiten van het kaliber waarbij de vrees ontstaat dat het een acuut gevaar vormt voor de bevolking. Een algemene alarmering is dan ook sporadisch noodzakelijk; dit betrof de tweede keer in het afgelopen decennium. Bij dit incident is gehandeld conform het rampbestrijdingsplan Chemelot 2019, waarbij de Officier van Dienst van de bedrijfsbrandweer van Chemelot gebruik heeft gemaakt van zijn mandaat uit het rampbestrijdingsplan om de omgeving direct te waarschuwen via het sirene-alarm en NL-alert. En daarmee de opschaling en crisiscommunicatie in gang te zetten, in het belang van de veiligheid van burgers. Daar wordt niet lichtzinnig mee omgegaan. Hij heeft dit gedaan op basis van de informatie waarover hij op dat moment beschikte en zijn besluit is daarbij zeker te rechtvaardigen.

6. Waarom startte de informatievoorziening via L1 zo laat en waarom werd de teletekstpagina 112 niet geactualiseerd?

Met het activeren van de WAS-palen wordt ook het proces crisiscommunicatie opgestart. Functionarissen van binnen dit proces van VRZL (onder wie gemeentelijke medewerkers) dienen gealarmeerd te worden en zich naar het MCC in Maastricht te begeven, om vervolgens hun werkproces op te starten. Daarmee gaat onherroepelijk tijd verloren. Bovendien kost het tijd om de juiste informatie op te halen en te interpreteren (bijvoorbeeld in het geval van het werk dat de meetploeg verricht) en hier vervolgens op correcte wijze over te communiceren. Het activeren van L1 als calamiteitenzender en de informatievoorziening via teletekst, sociale media en de website van de Veiligheidsregio had in sommige gevallen simpelweg adequater moeten zijn. De opvolging en periodieke update had beter gekund. Het proces crisiscommunicatie wordt door VRZL geëvalueerd en de verwachting is dat vervolgens een verbeteringsplan gemaakt kan worden.

7. Volgens de P2000-monitor is de burgemeester pas 40 minuten na de calamiteit geïnformeerd. Is dit conform protocol verlopen?

De burgemeester is om 12:03 uur conform de protocollen telefonisch geïnformeerd. In overleg met de burgemeester en de operationeel leider is, zo'n veertig minuten na de start van het incident, besloten om een hoger GRIP-niveau af te kondigen. Hierbij wordt de burgemeester automatisch nogmaals gealarmeerd via P2000. In dit geval was het dus een bevestiging van het besluit van de burgemeester om hoger op te schalen.

8. Veel mensen gingen niet c.q. konden niet naar binnen! Hoe kan dit in de toekomst worden verbeterd?

De boodschap die met het afgaan van de WAS-palen wordt afgegeven is in het kort: 'Ga naar binnen, sluit ramen en deuren en volg calamiteitenzender L1.' Dit handelingsperspectief is later via diverse communicatiekanalen herhaald. Overigens is abusievelijk in het eerste NL-Alert niet vermeld dat mensen geacht werden naar binnen te gaan. Het blijft –wanneer mensen eenmaal gealarmeerd zijn– een eigen verantwoordelijkheid om hier al dan niet naar te handelen. In principe mag men ervan uitgaan dat een sirene en andere waarschuwingskanalen niet voor niets geactiveerd worden, en dat men dus omwille van de eigen veiligheid de toch algemeen bekend geachte boodschap opvolgt.

9. Is het mogelijk om in de hele gemeente voor dit soort situaties vluchtplekken in te richten?

Op basis van het incident kan gesteld worden dat horecagelegenheden, winkels, bedrijven en organisaties inwoners (die zich niet in de buurt van de eigen woning bevinden) kunnen bijstaan door hen, als ware het vluchtplekken, aan een 'veilig onderkomen' te helpen onder hun dak. Dat is ook volop gebeurd, hetgeen wij toejuichen. Daarnaast worden vluchtplekken onderzocht voor het nog vast te stellen programma Externe Veiligheid, waarvan de vaststelling is voorzien in 2020.

10. Gifwolken stoppen niet bij grenzen. Zijn de grensgemeenten ook gealarmeerd?

Ja, dat is gebeurd. Omdat het incident een effectgebied had, is er direct opgeschaald en zijn de burgemeesters van de buurgemeenten op de hoogte gebracht. Daarnaast zijn in de eerste 10 minuten van het incident, ook de buurlanden (via de meldkamers van Luik en Aken) en Veiligheidsregio Limburg-Noord geïnformeerd.

11. Uit onwetendheid werden bij sommige winkels en bedrijven mensen naar buiten gestuurd, niet binnen gelaten of zelfs achteraf te lang vast gehouden. Kunnen hiervoor protocollen worden opgesteld zodat het voor iedereen duidelijk is hoe te handelen. Duidelijk is geworden dat diverse partijen hier inderdaad op een verschillende manier mee omgaan. Uw raad benoemde zelf al de weekmarkt in Geleen die ontruimd werd en in deze een

mooi voorbeeld vormt. Maar waar op ene plek mensen naar buiten gestuurd werden, werd of de andere juist opgeroepen om op de locatie te blijven en niet de buitenlucht op te zoeken. Deze ervaring heeft onze aandacht. Door VRZL zal er op ingezet worden om bij de diverse partijen (per 'categorie') het handelingsperspectief (en protocollen) stevig onder de aandacht brengen, om daarmee te bevorderen dat men in de toekomst op eenzelfde wijze handelt. Desalniettemin is het uiteindelijk altijd aan de partijen zelf. Het is een illusie dat alles en iedereen, van winkelcentrum tot sporthal, van bedrijf tot onderwijs- en zorginstelling, in de toekomst op exact dezelfde manier zal handelen, maar het zal hoe dan ook positief effect sorteren.

12. Kunnen PR campagnes worden opgestart zodat vergelijkbare chaotische toestanden in de toekomst vermeden kunnen worden?

De vraag is of enige chaos in soortgelijke situaties daadwerkelijk te vermijden valt. In een toestand als deze waarbij mensen mogelijk schrikken en in principe hun bezigheden per direct moeten staken, ontstaat nu eenmaal enige wanorde. Wat kan helpen is om dan in ieder geval te weten wat te doen. Onder andere projecten die er op gericht zijn om het veiligheidsbewustzijn en de zelfredzaamheid van de omwonenden van Chemelot te vergroten, dragen daaraan bij is de verwachting. Strategische risicocommunicatie doen dat zeker ook. Er is inmiddels de gemeente Sittard-Geleen, in samenwerking met Chemelot en met de betrokken gemeenten Beek en Stein, een meterkastkaart 'Wat te doen bij sirene-alarm' opgesteld welke huis-aan-huis verspreid wordt in week 34.